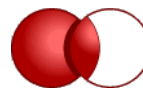

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 021-1, 028-1/05

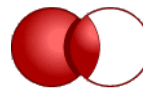
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2004. GODINE**

SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Sarajevo, juli 2005. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona na dan 31.12.2004. godine, iskazanu na stranicama od 1 - 10. Za ove finansijske izvještaje odgovoran je menadžment Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl.novine FBiH», br. 48/99) i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. S obzirom da nismo obavljali reviziju finansijskih izvještaja za 2003. godinu ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01.01.2004. godine u skladu sa revizijskim standardom 510.
4. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, utvrđene su nepravilnosti, koje se odnose na:
  - način trošenja sredstava namjenjenih za podsticaj zapošljavanja i samozapošljavanja kroz davanje kredita i bespovratnih sredstava zbog:
    - nedosljednosti primjene odredaba Pravilnika o mjerama za podsticaj zapošljavanja i Metodologije za odabir i selekciju programa, naročito u dijelu koji se odnosi na davanje bespovratnih sredstava namjenjenih prekvalifikaciji i stručnoj obuci nezaposlenih osoba;
    - odobravanja sredstava namjenjenih za podsticaj zapošljavanja u iznosima većim od objavljenih u javnim oglasima za ukupno 337.500 KM;
    - narušenog proporcionalnog principa raspodjele kreditnih i bespovratnih sredstava fizičkim i pravnim osobama po općinama, po kriteriju broja nezaposlenih u odnosu na broj stanovnika i proporcionalno izdvojenim sredstvima za nezaposlenost utvrđenim općim aktom Službe;

- neprovođenja kontinuirane kontrole od strane Službe za zapošljavanje ZE-DO kantona po osnovu obaveza zapošljavanja osoba sa evidencije nezaposlenih, od strane pravnih i fizičkih osoba, kao i neprovođenja konkretnih mjera za neispunjavanje obaveza iz ugovora po osnovu podsticaja zapošljavanja.
  - Usvajanje Finansijskog plana Službe za 2004. godinu, koji nije razrađen po svim kategorijama i podkategorijama prihoda i rashoda u skladu sa Zakonom, što onemogućava praćenje njegovog izvršenja.
  - Neusklađenost Pravilnika o radu i Pravilnika o organizaciji rada, što je rezultiralo neosnovanim uvećanjem plaća uposlenicima sa višom i visokom spremom po osnovu posjedovanja sertifikata za samostalnog računovođu, iako je posebnim uslovima navedena obaveza posjedovanja istog, kao i neosnovanost uvećanja plaća uposlenicima sa visokom spremom koji imaju položen pravosudni ispit, diplomu magistra ili doktora nauka iako ne postoje sistematizovana radna mjesta za koja je utvrđena obaveza posjedovanja navedenih diploma.
- 5. Po našem mišljenju, zbog navoda datih u prethodnoj tački, finansijski izvještaji ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2004. godine Javne ustanove Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

---

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

IZVJEŠTAJ

o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA na dan 31.12.2004. godine

1. UVOD

Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Služba) je osnovana Odlukom o osnivanju Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona, koju je donijela Skupština Zeničko-dobojskog kantona, dana 09.03.2001. godine (Odl.br.03-189/01), na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

U skladu sa navedenom Odlukom utvrđeno je, da je Služba javna ustanova u svojstvu pravne osobe. Članom 3. ove Odluke regulisan je naziv i sjedište Službe, djelatnost, izvori finansiranja Službe, međusobna prava i obaveze osnivača i ustanove, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima kao i način pokrivanja viška rashoda nad prihodima, prava, obaveze i odgovornosti Službe, te organi upravljanja i rukovođenja Službom.

Djelatnosti Službe regulisane su Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statutom Službe, a organizacija i sistematizacija poslova u Službi Pravilnikom o organizaciji rada.

Sjedište Službe je u Zenici u ulici Adolfa Goldbergera br.6.

Na dan 31.12. 2004. godine Služba je imala 64 zaposlena radnika.

2. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se utvrdi:

- da li su preduzete sve mjere za osiguranje ubiranja i čuvanja javnih prihoda i da se utvrdi da li se vanbudžetski korisnik pridržava zakona, instrukcija i uputa koje se na njega odnose;
- da li se korištenje vanbudžetskih sredstava vrši u skladu sa propisima i za svrhe koje su utvrđene tim propisima;
- da li sistem internih kontrola funkcioniše, odnosno da li je postavljen tako da sprečava i otkriva značajno pogrešno prikazivanje u finansijskim izvještajima;
- da li su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa zakonskom regulativom;
- da li godišnji obračuni odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja na kraju godine;
- kao i da se daju preporuke za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, te stvaranje podloge za primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Provedenom revizijom izvršili smo procjenu da li sistem internih kontrola pomaže zaštitu imovine i resursa i da li omogućava tačnost i cjelovitost računovodstvene evidencije i pouzdanost finansijskih izvještaja u Službi. Uočeno je nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola, pa su se desili slijedeći postupci:

- Programom podsticaja zapošljavanja osoba evidentiranih kod Službe, koji je realizovan u 2003. i 2004. godini izvršena je raspodjela kreditnih i bespovratnih sredstava u iznosu većem od iznosa predviđenog u javnim oglasima; narušen je proporcionalni princip raspodjele ovih sredstava po općinama ZE-DO kantona; dodjela bespovratnih sredstva iz prethodno navedenog programa nije izvršena u skladu sa Pravilnikom o mjerama za podsticaj zapošljavanja; jedan dio pravnih i fizičkih osoba nije ispoštovao odredbe ugovora o korištenju kreditnih i bespovratnih sredstava u dijelu preuzimanja obaveza zapošljavanja određenog broja osoba koja su bila na evidenciji biroa za zapošljavanje; Služba nije poduzimala mjere kontinuirane kontrole preuzetih obaveza poslodavca u pogledu zapošljavanja; nije postojala koordinacija sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, jer su se sredstva za podsticaj zapošljavanja dodjeljivala pravnim i fizičkim osobama koja su za iste namjene dobila sredstva i od Federalnog zavoda za zapošljavanje i to za iste nezaposlene osobe sa evidencije Službe za zapošljavanje;
- Finansijski plan Službe za 2004. godinu nije razrađen po svim kategorijama i podkategorijama prihoda i rashoda u skladu sa Zakonom, što je onemogućilo praćenje njegovog izvršenja;
- Pojedine nabavke nisu izvršene u skladu sa Pravilnikom o nabavkama Službe, a isti nije u svim dijelovima bio usklađen sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova, koja je bila na snazi u 2004. godini;
- Neusklađenost Pravilnika o radu i Pravilnika o organizaciji rada, koje se odnosi na uvećavanje plaće za posjedovanje sertifikata za samostalnog knjigovođu prema Pravilniku o radu, iako je prema Pravilniku o organizaciji rada, u posebnim uslovima, navedena obaveza posjedovanja istog. Takođe se, prema Pravilniku o radu, uvećavaju plaće zaposlenim za posjedovanje pravosudnog ispita, magistarske i doktorske diplome, iako prema Pravilniku o organizaciji rada, ni za jedno sistematizovano radno mjesto u Službi nije utvrđena obaveza posjedovanja navedenih diploma.

Svi navedeni propusti ukazuju da sistem internih kontrola nije postavljen i organizovan na način da obezbjeđuje usklađenost sa zakonskim propisima, efikasno poslovanje i pouzdano finansijsko izvještavanje. te je nophodno obezbijediti kontinuirano praćenje i poduzimanje aktivnosti na jačanju sistema interne kontrole, naročito kod dodjele sredstava za podsticaj zapošljavanja pravnim i fizičkim osobama, kontrole praćenja realizacije zaključenih ugovora po ovom osnovu, donošenja finansijskog plana u skladu sa zakonom, te usklađivanja internih akata.

b) Upravljanje, rukovođenje i nadzor nad radom Službe

Statutom Službe je regulisano da je organ upravljanja Upravni odbor Službe, organ rukovođenja direktor Službe, a organ kontrole poslovanja Nadzorni odbor Službe. Predsjednika i članove Upravnog i Nadzornog odbora u ime osnivača (Skupštine Kantona), imenuje i razrješava Vlada Zeničko-dobojskog kantona, a direktora Službe imenuje i razrješava Upravni odbor Službe, uz saglasnost Vlade Kantona.

Vlada kantona je razmatrala Izvještaj o aktivnostima Službe za 2003. godinu i donijela Zaključak u maju 2004. godine (Broj: 02-34.10146/04) o neprihvatanju ovog Izvještaja i istovremeno zadužila Upravni odbor Službe da preispita odgovornost direktora za poslovanje Službe u 2003. godini, prvenstveno zbog toga što su očekivani rezultati zapošljavanja po osnovu sredstava za podsticaj zapošljavanja bili nezadovoljavajući, što je i potvrđeno izvještajem Inspekcije rada ZE-DO kantona o izvršenoj kontroli. Nakon toga Vlada kantona je smijenila Upravni odbor i imenovala novi, koji je razriješio dužnosti direktora Službe i imenovao v.d. direktora iz reda stručnih zaposlenika Službe, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade kantona. Novi direktor je imenovan po javnom konkursu i stupio je na dužnost 01.11.2004. godine.

Istovremeno sa razrješanjem dužnosti predsjednika i članova Upravnog odbora, Vlada kantona je razriješila dužnosti predsjednika i članove Nadzornog odbora i imenovala nove do okončanja postupka imenovanja u skladu sa zakonom.

Pored propusta ranijeg menadžmenta u realizaciji Programa podsticaja zapošljavanja osoba evidentiranih kod Službe kroz dodjelu kredita i bespovratnih sredstava, uočili smo propust prethodnog Upravnog odbora, koji je u sastav Komisije za dodjelu kreditnih i bespovratnih sredstava imenovao članove Nadzornog odbora, čija je osnovna funkcija vršenje nadzora nad upotrebom sredstava za rad Službe.

Kako se ovakvi propusti ne bi dešavali i u buduće neophodna je potpuna saradnja i koordinacija u radu kako organa upravljanja i rukovođenja, tako i organa nadzora, prvenstveno sa ciljem obezbjeđenja zakonitosti u radu i otklanjanja svih nepravilnosti u radu koje bi mogle dovesti u pitanje poslovanje Službe.

c) Izrada i donošenje finansijskog plana

Upravni odbor Službe je donio Finansijski plan Službe za 2004. godinu, na koji je Skupština Kantona dala saglasnost 29.12.2003. godine (Odluka broj:01-14-27703 /03).

Uvidom u Finansijski plan utvrđeno je da isti nije razrađen u skladu sa članom 20. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, odnosno nije razrađen detaljan plan po svim kategorijama, podkategorijama prihoda i rashoda, što onemogućava praćenje izvršenja Finansijskog plana. To se prvenstveno odnosi na rashode u dijelu izdataka za plaće i naknade plaća zaposlenih u Službi i izdataka za materijal i usluge.

Tim za reviziju smatra da Služba nije postupila u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, u vezi donošenja Finansijskog plana za 2004. godinu, što utiče na transparentan način trošenja javnih sredstava.

d) Izvršenje finansijskog plana

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda u 2004. godini

OPIS	Planirano za 2004. godinu	Ostvareno za 2004. godinu	Index (3:2)	Struktura
1	2	3	4	5
PRIHODI I PRIMICI				
Prihodi od doprinosa	6,488.000	6,793.096	105	90,64
Neporezni (vlastiti) prihodi	92.000	148.584	161	1,98
Potpore (grantovi)	-	392.263	-	5,24
Primljenje otplate datih zajmova	-	160.519	-	2,14
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	6,580.000	7,494.462	114	100,00
RASHODI I IZDACI				
Plaće i naknade zaposlenim	1,012.422	1,011.007	99	15,54
Izdaci za materijal i usluge	279.322	236.324	85	3,63
Tekući grantovi				
-grantovi pojedincima	3,745.761	3,576.897	95	54,98
-finansiranje zapošljavanja	1,447.495	1,124.931	78	17,29
Kapitalni izdaci	95.000	1.646	2	1,73
Dati krediti za zapošljavanje*)	-	555.000	-	-
UKUPNO RASHODI I IZDACI	6,580.000	6,505.805	99	100,00

Napomena:*) Uvidom u Finansijski plan Službe za 2003. godinu utvrđeno je da su sredstva za ovu namjenu planirana u prethodnoj godini, ali su krediti realizovani u 2004. godini.

e) Iskazivanje i obračun prihoda

Ukupno ostvareni prihodi i primici Službe u odnosu na plan za 2004. godinu veći su za 14%. Na porast prihoda je uticao porast naplate prihoda po osnovu doprinosa za zapošljavanje, vlastitih prihoda, primljene potpore od Federalnog zavoda za zapošljavanje i ZE-DO kantona, kao i otplate datih zajmova, koje nisu planirane u 2004. godini. Osnovni izvor prihoda predstavljaju doprinosi iz radnog odnosa, u skladu sa Zakonom o doprinosima.

Tekuće potpore ostalih nivoa vlasti se odnose na tekuću potporu Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 250.000 KM, namjenjenu za stručnu doobuku 230 uposlenika «Željezare» d.o.o. Zenica, koji su tehnološki višak, prema previđenom programu doobuke u trajanju od 4 mjeseca i tekuću potporu od ZE-DO Kantona u iznosu od 65.463 KM, koja se odnosi na finansiranje podsticaja poslodavaca za zapošljavanje pripravnika sa visokom stručnom spremom prema odluci Vlade Kantona iz 2002. godine i od Budžeta Federacije u iznosu od 76.800 KM. Ovaj program je završen u 2003. godini sa izuzetkom nekoliko pripravnika koji su prolongirali pripravnici staž u 2004. godini zbog odsluženja vojnog roka.

f) Plaće i naknade zaposlenih u Službi

U toku revizije utvrđeno je, da Pravilnikom o organizaciji rada Službe nije utvrđen broj sistematizovanih radnih mjesta, već se utvrđuje Plan zaposlenika svake godine, prema broju popunjenih radnih mjesta. Plan zaposlenika za 2004. godinu je donesen u oktobru 2004. godine, sa zakašnjenjem od 10 mjeseci. Uvidom u Plan zaposlenika za 2004. godinu, konstatovano je da nije bilo planirano popunjavanje radnog mjesta – načelnik Odsjeka za zapošljavanje u kantonalnom birou, što smatramo propustom, imajući u vidu činjenicu da se osnovna djelatnost Službe ostvaruje preko ovog Odsjeka.

Pravilnikom o organizaciji rada Službe je utvrđen opis radnih poslova i zadataka, ali je u toku revizije konstatovano da uposlenici jednog odjeljenja (odsjeka) obavljaju poslove i zadatke drugog odjeljenja (odsjeka), što stvara nepovoljno okruženje i nemogućnost utvrđivanja odgovornosti uposlenih. Rezultat toga je jednim dijelom i loša koordinacija i komunikacija kako uposlenih u odjeljenjima i odsjeku, tako i između rukovodilaca odjeljenja i biroa rada.

Smatramo da se raspored poslova i zadataka treba vršiti u skladu sa Pravilnikom, a Pravilnik dopuniti sa utvrđenim brojem sistematizovanih radnih mjesta. Ovakvim načinom rada svaki uposlenik će obavljati poslove utvrđene Pravilnikom i snositi odgovornost za svoj dio posla što će omogućiti bolju koordinaciju i komunikaciju, odnosno bolje funkcionisanje Službe.

U 2004. godini isplaćeno je bruto plaća i naknada zaposlenim u iznosu od 1,011.007 KM, od čega se na plaće odnosi 750.032 KM, naknade zaposlenim 177.677 KM i doprinose poslodavca 83.298 KM. U odnosu na plan manje je isplaćeno bruto plaća i naknada za 1%, s napomenom da plan nije razrađen po svim kategorijama plaća i naknada, te se odstupanja od plana iskazana u finansijskom izvještaju ne mogu potvrditi od strane revizijskog tima.

Sa uposlenicima Službe su zaključeni ugovori o radu, u kojima je regulisano da zaposleniku pripada pravo na plaću, dodatke na plaću i naknade plaće pod uvjetima predviđenim Pravilnikom o radu.

Utvrđeno je da postoji neusklađenost Pravilnika o radu i Pravilnika o organizaciji rada u dijelu uvećanja plaća za posjedovanje sertifikata za samostalnog knjigovođu za 4%, iako je posebnim uvjetima navedena obaveza posjedovanja istog. Takođe se neusklađenost ovih akata ogleda u tome što se prema Pravilniku o radu uvećavaju plaće za posjedovanje pravosudnog ispita za 4%, magistarske i doktorske diplome za 8% odnosno 12%, iako ne postoje sistematizovana radna mjesta za koja je utvrđena obaveza posjedovanja navedenih diploma.

Istovremeno je uočen složen način izračunavanja koeficijenta za obračun plaća uposlenih sa višom i visokom spremom, koji se izvodi ručno.

Uvidom u obračun plaća takođe smo utvrdili da se dio obračuna plaća koji se odnosi na pripremu, obavlja u Odjeljenju za pravne poslove. Nakon pripreme podaci se dostavljaju na disketi Odjeljenju za ekonomske poslove gdje se vrši obračun plaća.

Iz intervjua sa stručnim saradnikom za pravne poslove utvrđeno je da nema adekvatne kontrole ovih podataka, *pa smatramo da se ovi podaci, kao i programsko rješenje (KIS program) unošenja ovih podataka treba voditi u Odjeljenju za ekonomske poslove, gdje se vrši obračun plaća.*

Uvidom u određen broj personalnih dosijea, utvrđeno je da ne sadrže u potpunosti sva dokumenta neophodna za matičnu evidenciju, postoji neusklađenost podataka o radnom stažu u radnoj knjižici i podataka od Zavoda penzijskog i invalidskog osiguranje.

Preispitati usklađenost pojedinih odredbi Pravilnika o radu sa Pravilnikom o organizaciji rada u dijelu koji se odnosi na uvećanja plaća za pojedina sistematizovana radna mjesta.

Također izvršiti uvid u personalne dosijee, u cilju upotpunjavanja dokumentacije neophodne za matičnu evidenciju, kao i usklađivanje podataka o dužini radnog staža.

g) Tekući grantovi

U okviru **tekućih grantova** evidentiraju se: **novčane naknade** za vrijeme nezaposlenosti pod određenim uvjetima, predviđene Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba; **doprinosi za penzijsko i zdravstveno osiguranje** u skladu sa prethodno navedenim Zakonom i **beneficije za zapošljavanje**, koje podrazumjevaju angažovanje sredstava iz doprinosa za zapošljavanje, u cilju zapošljavanja osoba, koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih kod Službe, te finansiranje projekata prekvalifikacije, dokvalifikacije i doobuke osoba na evidenciji nezaposlenih.

- Novčane naknade

U 2004. godini novčanu naknadu koristilo je 1.654 nezaposlene osobe sa evidencije Službe i za ove namjene je utrošeno 1,457.332 KM. Korisnici novčane naknade su nezaposlene osobe na evidenciji Službe, koje imaju pravo na novčanu naknadu u dužini od šest, devet ili dvanaest mjeseci, što zavisi od dužine radnog staža osiguranja nezaposlene osobe i prosječne plaće u kantonu ostvarene u prethodnom tromjesečju, a što je regulisano Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Uvidom u određeni broj rješenja o visini novčanih naknada, kao i ostvarivanja prava nezaposlenih osoba na novčanu naknadu, nisu utvrđene nepravilnosti isplate novčanih naknada.

- Penzijsko i invalidsko osiguranje

U skladu sa članom 31. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Služba donosi Rješenje nezaposlenoj osobi, kojoj se priznaje pravo na uplatu penzijskog i invalidskog osiguranja ako osobi nedostaju tri godine do stjecanja uvjeta za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom osiguranju. Broj korisnika prava na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, koji se nalaze na evidenciji Službe u 2004. godini, je bio 47. Za ove namjene Služba je u 2004. godini utrošila 74.961 KM. Za iznos nedostajućih sredstava od 25.000 KM, koja nisu bila planirana u Finansijskom planu Službe za 2004. godinu, Upravni odbor Službe je donio Odluku o odobrenju uplate ovih sredstava za period septembar - decembar 2004. godine, a koja će se moći utrošiti nakon dobijanja saglasnosti od Vlade kantona. Vlada Kantona je odobrila utrošak ovih sredstava za ovu namjenu.

- Zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba

U skladu sa članom 31. Zakona o posredovanju u zapošljavanju, Služba je zaključila Sporazum sa Zavodom zdravstvenog osiguranja ZE-DO kantona o visini doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba prijavljenih Službi zapošljavanja za 2004. godinu. Prema ovom Sporazumu utvrđen je mjesečni paušalni iznos naknade od 4,00 KM po osiguraniku. U 2004. godini za ovu namjenu je utrošeno 2,044.604 KM, što je za 100.604 KM više utrošeno u odnosu na plan. U toku 2004. godine zdravstveno osiguranje je koristilo 42.596 nezaposlenih osoba evidentiranih kod Službe. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su se doznake Zavodu zdravstvenog osiguranja ZE-DO kantona doznacavale mjesečno u paušalnom iznosu.

Imajući u vidu zakonsku obavezu uplate sredstava za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, Služba treba obezbijediti realnije planiranje sredstava za ove namjene, kako ne bi došlo do prekoračenja planiranog iznosa na ovim pozicijama.

- Beneficije za zapošljavanje

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju, u poglavlju III – Ostvarivanje rada i zapošljavanja, regulisano je da će Kanton svojim propisima regulisati i osigurati davanje beneficija i olakšica poslodavcima pri otvaranju novih radnih mjesta, kao i zapošljavanju većeg broja nezaposlenih osoba, stručnu obuku nezaposlenih i prekvalifikaciju zaposlenih za čijim radom je prestala potreba, te profesionalnu orijentaciju nezaposlenih i druge podsticajne mjere. ***Prema izjavi odgovornih u Službi, Kanton nije donio propise u ovoj oblasti.***

U skladu sa Zakonom, Služba je donijela Pravilnik o mjerama za podsticaj zapošljavanja, kojim je uređena organizacija stručne obuke nezaposlenih i prekvalifikacija zaposlenih za čijim radom je prestala potreba, finansiranje stručne obuke i podsticanje otvaranja novih radnih mjesta, te uslovi pod kojim se koriste sredstva za zapošljavanje, kao i prava i obaveze učesnika u stvaranju uvjeta za zapošljavanje. Sastavni dio pomenutog Pravilnika je Metodologija i kriteriji za vrednovanje i selekciju programa koji će se sufinansirati iz sredstava za podsticanje zapošljavanja.

U cilju provođenja mjera zapošljavanja, Služba je u 2003. godini raspisala tri Javna oglasa za dodjelu sredstava za podsticaj zapošljavanja u iznosu od 1,888.000 KM (600.000 KM+788.000 KM+500.000 KM). Sredstva prvog i drugog Javnog oglasa su obezbjeđena za pružanje finansijske podrške programima za podsticaj zapošljavanja i samozapošljavanja kroz davanje kredita pravnim i fizičkim osobama i davanje bespovratnih sredstava pravnim osobama za stručno osposobljavanje uposlenih, odnosno stručnu obuku, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i osposobljavanje osoba bez zanimanja. Ova sredstva su dodjeljena u 2003. godini. Sredstva trećeg Javnog oglasa su bila namjenjena za pružanje finansijske podrške zapošljavanja i samozapošljavanja na kreditnoj osnovi i dodjeljena su u 2004. godini.

Tim za reviziju je izvršio uvid u dokumentaciju dodjele kreditnih i bespovratnih sredstava iz sve tri raspodjele, kao i u zapisnike Komisija o utvrđenom činjeničnom stanju u postupku neposredne kontrole cjelokupnog postupka dodjele sredstava za podsticaj zapošljavanja pravnim i fizičkim osobama po projektu Službe. Shodno tome konstatovano je slijedeće:

- U sve tri raspodjele prekoračen je iznos dodjeljenih kreditnih i bespovratnih sredstava namjenjenih za podsticaj zapošljavanja, koji je naveden u raspisanim Javnim oglasima (1,888.000 KM). Upravni odbor je donio odluke o raspodjeli sredstava u iznosu od 2,225.500 KM, što je za 337.500 KM više nego što je objavljeno u Javnim oglasima.
- Iz Zapisnika Komisije i dostavljene dokumentacije se vidi da je narušen proporcionalni princip raspodjele kreditnih i bespovratnih sredstava fizičkim i pravnim osobama po općinama, koji podrazumijeva uvažavanje kriterija broja nezaposlenih u odnosu na broj stanovnika, što je propisano članom 29. Pravilnika o mjerama za podsticaj zapošljavanja. Na ovaj način je manje obezbjeđeno sredstava za nezaposlene osobe iz općina Zenica, Zavidovići, Vareš, Kakanj i Dobo-

Jug za 459.334 KM, a istovremeno više za nezaposlene osobe iz općina Breza, Maglaj, Olovo, Tešanj, Usora, i Visoko, za ovaj iznos. Posebno ističemo da su izdvajanja za nezaposlene osobe iz općine Zenica bila manja za 368.901 KM ili 36%, a za nezaposlene osobe iz općine Visoko veća za 124.384 KM ili 61%.

- Pravne i fizičke osobe bile su u obavezi da, prema odredbama zaključenih ugovora, zaposle određeni broj osoba sa evidencije Službe, ali veliki broj poslodavaca nije ispoštovao odredbe ugovora pa je u decembru 2004. godine od 357 osoba koje su trebale biti zaposlene, ostalo nezaposlenih 120 osoba, iako je od momenta zaključenja većine ugovora, prošlo više od godinu dana. Prema odredbama ugovora poslodavci su bili u obavezi zaposliti osobe u roku od 30 dana po realizaciji kreditnih i bespovratnih sredstava. Istovremeno je utvrđeno da neki poslodavci nisu ispoštovali ugovor u dijelu obaveze zapošljavanja osoba na period od dvije godine, pa su otpuštali radnike već nakon 3 mjeseca po realizaciji kreditnih i bespovratnih sredstava.
- Prema odredbama ugovora fizičke osobe su u slučaju samozapošljavanja bile obavezne registrovati firmu i izvršiti samozapošljavanje, a u nekim slučajevima i prijem određenog broja radnika sa evidencije Službe u ovisnosti od visine odobrenih sredstava. Prema zaključku Vlade kantona, resorno ministarstvo se obratilo kantonalnoj Inspekciji rada u cilju provjere podataka o korisnicima kredita - fizičkim osobama u smislu registrovanja djelatnosti. U Izvještaju se navodi da je od ukupno 103 fizičke osobe kod kojih je izvršen uvid, samo su 33 registrovale djelatnost, odnosno 70 nije registrovano.
- Dodjela bespovratnih sredstava namjenjena za pružanje finansijske podrške u realizaciji programa za stručnu obuku nezaposlenih osoba i prekvalifikaciju zaposlenih nije izvršena u skladu sa Pravilnikom o mjerama za podsticaj zapošljavanja, u kojem je tačno navedeno u kojim slučajevima se daju bespovratna sredstva. Programi stručne obuke, koje su priložili aplikanti nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom, niti je Služba provela proceduru stručne obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba u skladu sa Pravilnikom. Neke pravne osobe su dobile bespovratna sredstva iako nije bilo osnova za dodjelu ovih sredstava imajući u vidu djelatnost kojom se bavi kao i prezentirani program obuke kadrova, a što je konstatovala i Komisija.
- Pravilnikom o mjerama za podsticaj zapošljavanja je regulisano da osobe koje apliciraju za dodjelu kreditnih i bespovratnih sredstava trebaju obezbijediti vlastita sredstva za investiranje projekata i programa u visini od 50% ukupne vrijednosti investicije utvrđene programom. Utvrđeno je da u pojedinim slučajevima investitori projekata i programa nisu osobe koje su konkurisale za dodjelu kreditnih i bespovratnih sredstava, niti vlasnici nepokretne imovine, koja će biti angažovana za otvaranje novih radnih mjesta.
- Nije postojala koordinacija sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, što proizilazi iz činjenice da su sredstva za podsticaj zapošljavanja dodjeljena pravnim i fizičkim osobama od strane i Federalnog zavoda i Službe za zapošljavanje za iste nezaposlene osobe sa evidencije Službe za zapošljavanje.
- Uvidom u Zbirni izvještaj banke na dan 31.12.2004. godine, utvrđeno je da pojedine pravne i fizičke osobe ne ispunjavaju obavezu povrata kreditnih sredstava.

Po imenovanju privremenog Upravnog i Nadzornog odbora, kao i v.d.direktora Službe, pokrenute su aktivnosti na utvrđivanju i otklanjanju navedenih nepravilnosti. Upravni odbor je formirao Komisiju o utvrđenom činjeničnom stanju u postupku neposredne kontrole cjelokupnog postupka dodjele sredstava za podsticaj zapošljavanja pravnim i fizičkim osobama po projektu Službe i Komisiju o utvrđenom stvarnom broju zaposlenih po osnovu kreditnih i bespovratnih sredstava i realizaciji utvrđenih zaključaka prethodne Komisije. Komisije su u svojim izvještajima konstatovale nepravilnosti po svim osnovama i istovremeno dale zaključke i prijedloge mjera koje će Služba poduzeti u narednom periodu, sa ciljem redovnog praćenja izvršavanja ugovorenih obaveza po osnovu zapošljavanja.

Imajući u vidu da za višak sredstava koja preostanu Službi nakon podmirivanja administrativnih troškova i materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih, nisu doneseni propisi kantona što je bila obaveza u skladu sa zakonom, pa preporučujemo menadžmentu da u saradnji sa resornim ministarstvom, inicira pokretanje aktivnosti na donošenju propisa na nivou kantona u ovoj oblasti

kako bi se obezbijedila zakonitost u radu Službe kod davanja beneficija i olakšica poslodavcima u cilju otvaranja novih radnih mjesta.

Prilikom dodjele kreditnih i bespovratnih sredstava, obezbijediti dosljednu primjenu Pravilnika o mjerama za podsticaj zapošljavanja i Metodologije i kriterija za vrednovanje i selekciju programa, koji će se finansirati iz sredstava za podsticanje zapošljavanja. Takođe je neophodno obezbijediti kontrolu realizacije programa zapošljavanja, koji podrazumijeva kontinuiranu kontrolu i utvrđivanje činjeničnog stanja kod pravnih i fizičkih osoba prema zaključenim ugovorima, te poduzimanje mjera kod onih fizičkih i pravnih osoba koje ne ispunjavaju odredbe ugovora.

h) Novčana sredstva

Poslovanje Službe u 2004. godini se obavljalo preko depozitnog i transakcijskih računa otvorenih kod ABS i IKB banke. Na depozitni račun su se prikupljala sredstva po osnovu doprinosa za zapošljavanje, a sa transakcijskih računa su se vršila plaćanja odnosno izmirivanje obaveza Službe.

Stanje gotovine na dan 31.12.2004. godine iznosi 2,784.286,54 KM. U ukupnom iznosu novčanih sredstava sadržana su izdvojena novčana sredstva rezervi kod IKB banke u iznosu od 1,000.000 KM. Prema članu 22. Zakona o budžetima/proračunima, sredstva rezervi se utvrđuju najviše u iznosu od 5% ukupnih odobrenih izdataka, za hitne i nepredviđene izdatke koji se pojave u toku godine, što je i planirano Finansijskim planom Službe za 2004. godinu. Ukupan iznos rezervi je nastao kumuliranjem neutrošenih sredstava rezervi iz 2002., 2003. i 2004. godine. Prema navodima odgovorne osobe, sredstva rezervi koja su kumulirana iz ranijih godina, nisu utrošena iz razloga što se čuvaju za hitne i nepredviđene situacije, prvenstveno za slučaj otpuštanja radnika usljed privatizacije preduzeća, kada se očekuje veliki priliv radnika na evidenciju nezaposlenih u Službi.

Uvažavajući navedene razloge menadžmenta zbog kojih se kumulirana sredstva rezervi nisu trošila, skrećemo pažnju na odredbu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, kojom je regulisano da se sredstva rezervi koriste za hitne i nepredviđene izdatke koji se pojave u toku godine.

i) Stalna sredstva Službe

Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava Službe na dan 31.12.2004. godine iznosi 8,757.772 KM, od čega se na materijalna sredstva odnosi 7,181.157 KM, a na dugoročne plasmane 1,576.615 KM. Revizijom smo utvrdili da je izvršen popis stalnih sredstava Službe u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu. Na osnovu popisnih listi i Izvještaja o popisu konstatujemo da stvarno stanje sredstava odgovara stanju u knjigovodstvu.

Dugoročni plasmani se odnose na date kredite za zapošljavanje i samozapošljavanje, što je objašnjeno u poglavlju Tekućih grantova.

j) Nabavka

Uvidom u dokumentaciju vezanu za nabavku materijala, vršenje usluga i izvođenje radova utvrđeno je slijedeće:

1. Nabavke su se vršile u skladu sa Pravilnikom o nabavkama koji je donijela Služba, ali je bilo nabavki koje nisu izvršene niti u skladu sa Uredbom niti u skladu sa pomenutim Pravilnikom Službe (npr. nabavka kancelarijskog materijala i namještaja, održavanje opreme, izvršena je bez prikupljanja ponuda).
2. Pravilnik o nabavkama nije usklađen sa Uredbom o nabavkama roba, vršenju usluga i ustupanju radova, naročito u dijelu koji se odnosi na ograničeno nadmetanje, kao i u dijelu nabavke koja je izuzeta od primjene Uredbe u iznosu od 25.000,00 KM na polugodišnjem nivou.

Preporučuje se usklađivanje Pravilnika o nabavkama Službe sa zakonskim propisima, kao i dosljedna primjena zakonskih propisa u pogledu nabavke.

4. IT SISTEM

Trenutna IT infrastruktura Službe je uvedena 1998. godine. Do tog trenutka evidencije nezaposlenih su vođene putem ručne kartoteke, dok je sva ostala IT struktura bila zasnovana na dva računara.

Pored velikog broja podataka o nezaposlenim osobama koje se ručno unose, aplikacija automatski prati ko i kada vrši izmjenu podataka. Programska podrška pomaže referentima za posredovanje da lakše obavljaju rutinske poslove. Distribucija podataka između direkcije Službe i biroa rada se vrši putem pošte preko medija (ZIP disketama).

U slučajevima zamjene uposlenog, pristup aplikaciji se vrši pristupom računaru drugog referenta a to određuje šef biroa rada. Zbirne informacije se dobivaju zbrajanjem izvještaja koje dostavljaju referenti za posredovanje.

U odjeljenju za ekonomske poslove se koriste aplikacije za finansijsko računovodstvo.

Federalni zavod za zapošljavanje je pokrenuo inicijativu za pokretanje novog IT sistema na području cijele FBiH, kojim bi se obezbijedila jedinstvena baza podataka nezaposlenih osoba i ujedno otklonili svi nedostaci koji su prisutni u sadašnjim uvjetima. Predviđena je zamjena postojeće opreme i obuka korisnika programa na novim operativnim sistemima i aplikacijama koje će biti potrebne u budućem radu.

5. ZAKLJUČAK

Provedena revizija JU Službe za zapošljavanje ZE-DO kantona je pokazala da su učinjeni određeni propusti kako u sistemu internih kontrola tako i u upravljanju, rukovođenju Službe i nadzorom nad upotrebom sredstava za rad.

Iako su u drugoj polovini 2004. godine evidentna poboljšanja, menadžment treba uložiti značajnu pažnju kod angažovanja viška sredstava za podsticaj zapošljavanja, donošenja Finansijskog plana u skladu sa zakonom, usklađivanja općih akata Službe, te nastavljanja aktivnosti na uspostavljanju jedinstvene baze podataka nezaposlenih osoba na teritoriji FBiH.

Isto tako, u cilju postizanja što veće efikasnosti i osiguranja mjera za ostvarivanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanja strukture zaposlenih, Služba bi trebala, u saradnji sa resornim ministarstvom-Ministarstvom za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, poduzeti aktivnosti da Vlada kantona donese propise, kojima će se regulisati beneficije i olakšice poslodavcima u cilju podsticanja otvaranja novih radnih mjesta i zapošljavanja većeg broja nezaposlenih osoba.

Služba treba obezbijediti kontinuiranu kontrolu izvršenja obaveza pravnih i fizičkih osoba navedenih u ugovoru, za data sredstva na kreditnoj i bespovratnoj osnovi.

KOMENTAR

U ostavljenom roku, JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona se očitovala na nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu, dopisom br.01-14-1002/05 od 11.07.2005. godine.

Na mišljenje, odnosno na određen broj nalaza JU Služba za zapošljavanje je dala dodatna obrazloženja. Ova obrazloženja nisu uticala na već konstatovane nalaze, odnosno mišljenje u revizijskom Izvještaju, te ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja JU Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona za 2004. godinu.

Viši revizor

_____
Anica Pudar, dipl.oec

Revizor

_____
Dunja Logo, dipl.oec